

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 6PP/86/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119013101
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Filo
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2119013101.3

Uznesenie

Okresný súd Trnava, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Fila a členov senátu JUDr. Ivony Reinhardtovej a Pavlíny Kramárovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 06.12.2019

rozhodol:

Podľa § 5 ods. 1 Tr. por. v spojení s § 415 ods. 1 Tr. por., s poukazom na § 66 ods. 1, § 66 ods. 2 a § 67 ods. 1 Tr. zák. súd neprijíma záruku za dovršenie nápravy odsúdeného U. W., nar. XX.XX.XXXX ponúkanú občianskym združením Dumisk, o.z. a žiadosť o podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12.06.2013, sp. zn. 1T/5/2003, trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 27.03.2010, sp. zn. 0T/52/2010 a rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 24.10.2018, sp. zn. 3T/47/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 14.03.2019, sp. zn. 3To/1/2019 zamieta.

odôvodnenie:

Dňa 14.08.2019 bola Okresnému súdu Trnava doručená žiadosť občianskeho združenia Dumisk, o.z. o podmiennečné prepustenie odsúdeného U. W..

V prejednávanej príhode občianske združenie Dumisk, o.z. v žiadosti o podmiennečné prepustenie odsúdeného W. neuviedlo žiadne konkrétne spôsoby pôsobenia na jeho osobu. Na písomnú výzvu súdu na doručenie stanov občianskeho združenia bolo súdu dňa 04.11.2019 písomne odpovedané (č.l. 17-20) v tom zmysle, že združenie je riadne zaregistrované na MV SR, stanovky sú verejne dostupné a združenie podľa § 3 ods. 1 stanov „prispieva k rozvoju občianskej spoločnosti v oblasti ľudských práv“. Súd bol ďalej mimo iné upozornený na to, že združenie nemá „živnosť“ na podmiennečné prepustenia a ani nemajú „biznis model“ na to, že budú podávať za odsúdených žiadosti o podmiennečné prepustenia. Jedným z dôvodov, pre ktoré bola združením predmetná žiadosť podaná je to, aby odsúdený nemusel čakať rok na to, aby mohol žiadosť podať sám za seba. Za bezpredmetné združenie považuje otázku, koľko žiadostí o podmiennečné prepustenie už v minulosti podali, pretože aj každý sudca raz pojednával prvýkrát a v istom momente bolo možné jedno jeho rozhodnutie označiť za prvé. Z pohľadu zákona je (podľa názoru združenia) irelevantné, či v minulosti spolupracovali, alebo pracovali s odsúdeným. Podstatné je to, čo konkrétne vedú pre odsúdeného W. spraviť. Prílohu uvedeného vyjadrenia tvorilo písomné vyhlásenie, v ktorom sa združenie zaviazalo, že na odsúdeného W. budú pôsobiť tak, aby sa viac nedopustil trestnej činnosti a tiež tak, aby odsúdený mal možnosť sa čo najrýchlejšie zaradiť do spoločnosti.

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného, zástupcu občianskeho združenia V.. N. O. a oboznámil sa i s relevantnými listinnými dôkazmi: hodnotením odsúdeného riaditeľom ÚVTOS, skráteným výpisom klienta a odpisom jeho registra trestov.

V.. N. O. na verejnom zasadnutí poukázal na písomnú žiadosť o podmiennečné prepustenie odsúdeného s tým, že viac k veci uviesť nechce.

Odsúdený sa k žiadosti občianskeho združenia pripojil a tiež k veci viac neuviedol.

Z následného výsluchu V. O. a odsúdeného W. súd zistil, že predmetné občianske združenie ani jedenkrát nekomunikovalo priamo s odsúdeným, ale iba s jeho matkou, ktorá je zamestnanec občianskeho združenia. Nikto z občianskeho združenia odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody nenavštívil. O odsúdenom má občianske združenie informácie iba od jeho matky. Súd ďalej zistil, že predmetné občianske združenie nemá žiadne konkrétne spôsoby pôsobenia na odsúdeného v prípade jeho podmieneného prepustenia. V. O. iba veľmi nekonkrétne a vágne súdu uvádzal, že s odsúdeným budú v telefonickom kontakte a ak by odsúdený nemal zamestnanie, tak mu pomôžu sa zamestnať, pričom v prípade potreby za ním aj vycestujú do Nemecka, kde má odsúdený prísľub zamestnania.

Z hodnotenia odsúdeného riaditeľom ÚVTOS súd zistil, že odsúdený sa počas celého výkonu trestu odňatia slobody (vrátane výkonu trestov v iných ústavoch) správal vždy na požadovanej úrovni a bez negatívnych poznatkov. Doposiaľ bol 11-krát disciplinárne odmenený. Disciplinárne potrestaný nebol ani raz. Pracovne bol zaradený na viacerých pracoviskách, pričom jeho pracovná morálka bola vždy na dobrej úrovni. Ciele stanovené programom zaobchádzania menovaný plní a riaditeľ ho odporúča podmienne prepustiť.

Zástupca ÚVTOS na verejnom zasadnutí zotrval na písomne podanom hodnotení s tým, že od jeho podania nedošlo k žiadnej zmene.

Zo skráteného výpisu klienta má súd za preukázané, že odsúdený aktuálne vykonáva 3 samostatne uložené tresty odňatia slobody:

- úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov, ktorý mu bol uložený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13.06.2013, sp. zn. 1T/5/2003 za spáchanie prípravy na trestný čin vraždy podľa § 7 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. j) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. a inú zbiehajúcu sa trestnú činnosť,
- trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 27.03.2010, sp. zn. 0T/52/2010 za spáchanie prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák.,
- súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov a 6 mesiacov, ktorý mu bol (po povolení obnovy konania pôvodne vedeného pod sp. zn. 2T/131/2012) uložený rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 24.10.2018, sp. zn. 3T/47/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina zo dňa 14.03.2019, sp. zn. 3To/1/2019 za spáchanie obzvlášť závažného zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Tr. zák. a inú zbiehajúcu sa trestnú činnosť.

Vyššie uvedené tresty má odsúdený vykonávať do 11.02.2022.

Z odpisu registra trestov odsúdeného, prihliadajúc i na skrátený výpis klienta má súd za preukázané, že menovaný bol doposiaľ 9-krát súdne trestaný za páchanie rôznorodej, najmä majetkovej trestnej činnosti.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmienne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zák., osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienene prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 5 ods. 1 Tr. por., záujmové združenie občanov môže ponúknuť prevzatie záruky za dovŕšenie nápravy odsúdeného a žiadať o jeho podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody alebo o podmienene upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu; v návrhu na prevzatie záruky treba vždy uviesť aj konkrétne spôsoby pôsobenia na obvineného. Na získanie podkladov na takú žiadosť sa môže informovať o stave prevýchovy odsúdeného.

Z dikcie vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienene prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody za súčasného splnenia 3 podmienok:

- vykonanie zákonom stanovenej doby uloženého trestu,
- odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukazuje polepšenie,
- od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že formálna podmienka podmienene prepustenia v prejednávanej veci splnená bola, pretože odsúdený vykonal zákonom predpokladanú dĺžku uloženého trestu a zákonný nárok na podanie žiadosti o podmienene prepustenie mu vznikol dňom 26.01.2018.

Odsúdenému bola žiadosť o podmienene prepustenie právoplatne zamietnutá rozhodnutím tunajšieho súdu zo dňa 06.05.2019, sp. zn. 3PP/5/2019.

V prejednávanej veci nepožiadal o podmienene prepustenie odsúdený, ale občianske združenie Dumisk, o.z. ponúklo prevzatie záruky za dovŕšenie nápravy odsúdeného a požiadalo o jeho podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Spolupráca so záujmovými združeniami občanov a využívanie ich výchovného pôsobenia je vyjadrením jednej zo základných zásad trestného konania uvedenej § 2 ods. 13 Tr. por. Orgány činné v trestnom konaní a súd však nespoločujú so záujmovými združeniami občanov automaticky a v každom jednom prípade. Trestný poriadok túto skutočnosť vyjadruje vhodnosťou a účelnosťou takejto spolupráce. To znamená, že orgány činné v trestnom konaní a súd musia vždy posúdiť, či v danom konkrétnom prípade poskytuje záujmové združenie občanov záruky výchovného pôsobenia a či taká spolupráca je vhodná vzhľadom na osobu páchatel'a a na okolnosti prejednávanej trestnej veci. Záujmové združenie občanov musí v návrhu na prevzatie záruky za nápravu obvineného/odsúdeného vždy uviesť konkrétne spôsoby pôsobenia na osobu odsúdeného. Bolo by tiež vhodné, aby uviedlo aj zameranie, resp. obsah činnosti záujmového združenia, tiež ako hodnotí osobu odsúdeného z hľadiska tejto činnosti, prípadne vo vzťahu k trestnému činu, pre ktorý bol odsúdený. Záruka za nápravu odsúdeného môže byť účinná až vtedy, keď ju súd prijme. Súd pritom posudzuje, či ponúknutá záruka dáva predpoklady pre nápravu odsúdeného pôsobením záujmového združenia občanov.

Súd poukazujúc na písomné vyjadrenie občianskeho združenia (č.l. 17-20) dáva absolútne Ing. O. za pravdu v tom, že najpodstatnejšou otázkou, ktorú súd v danej veci riešil je to, čo konkrétne vie občianske združenie pre dovŕšenie resocializácie odsúdeného na slobode spraviť, tzn. či záujmové združenie poskytuje reálne a dostatočné záruky výchovného pôsobenia na osobu odsúdeného a či ponúknutá záruka dáva aj reálne predpoklady pre dovŕšenie jeho nápravy. V danej veci súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že záujmové združenie občanov neposkytuje žiadne reálne záruky výchovného pôsobenia a takéto poskytnutie záruk reálne ani nemá v úmysle. O uvedenom názore súdu svedčí hlavne skutočnosť, že sám odsúdený má v pláne v prípade podmienene prepustenia opustiť územie SR do Nemecka za prácou, pričom s predmetným občianskym združením doposiaľ nebol v žiadnom aktívnom kontakte a občianske združenie si svoje výchovné pôsobenie predstavuje len prípadnou formou telefonického kontaktu s odsúdeným v budúcnosti. V danom prípade teda neboli ponúknuté žiadne konkrétne formy, ktorými občianske združenie chce výchovne pôsobiť na odsúdeného a výlučným dôvodom na podanie žiadosti sa javí samotné vyjadrenie V. O., že tak urobili (hlavne) preto, aby odsúdený nemusel čakať opätovne rok na podanie vlastnej žiadosti o podmienene prepustenie.

Keďže súd po vykonanom dokazovaní zastáva názor, že ponúknutá záruka je zárukou absolútne imaginárnou, nemá za to, že občianske združenie dumisk, o.z. reálne spĺňa predpoklady na to, aby svojim pôsobením na osobu odsúdeného prispeli k dovŕšeniu jeho nápravy.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť a to do troch pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trnava na Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia sa rozumie jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť alebo doručenie rovnopisu uznesenia.